

Helianske zvesti

ROČNÍK VI.

ČÍSLO 5 - NOVEMBER 2016

ZAČIATOK KROSOVÉHO BEHU V HELPE – 1. ročník memoriálu Štefana Bošelu

Milí športovci, bežci, diváci! Máme za sebou úspešnú premiéru krosového behu pod hlavičkou Športového klubu Helpa. V sobotu 10.9.2016 sme za pomoci 93 pretekárov z celého Slovenska začali novú kapitolu. Tentoraz nešlo o spev či tanec, ale o beh. Prvý a zároveň skúšobný ročník v krosovom behu je už nezvratne minulosťou.

Prečo krosový beh, prečo v Helpe a ako to napokon dopadlo?

Pre krosový beh je typický nerovný

nasledovala delba úloh pre následnú realizáciu. Prichádza na rad trať, ktorú sme zvolili jednoznačne a súhlasne – pobeží sa z miestneho štadióna ŠK Helpa, kde bude situovaný štart i cieľ. Smer trate cez Furmanec, smerom za Trnovec na Dolinky a popri vleku cez sedlo k amfiteátru späť na štadión. Trať bola zabezpečená štrnástimi traťovými komisármi a dvoma zdravotníkmi. Na rad prišlo premeranie trate, kedy sme bežcom pripravili trať s celkovou dĺžkou 8,2 km, pri prevý-

jeho práca prinášala nielen radosť, ale aj úspech. Bol to človek s veľkým srdcom, prirodzeným rešpektom a autoritou. Priviedol k športu veľké množstvo ľudí. Učil nás, čo dokáže cieľavedomá práca. Jeho prioritou boli deti, ktoré viedol k športu a pohybu. Šport, to bol jeho život a životná filozofia. Veľké poďakovanie patrí aj manželke Štefana Bošelu s rodinou za to, že prijali pozvanie a zúčastnili sa behu.

Som osobne rád, že moje pozvanie prijal aj človek, ktorý mal, má a, ako hovorí, vždy bude mať k Helpe veľmi blízky až osobný vzťah. Človek, ktorý je často označovaný za priekopníka športu v Helpe a ktorého sme ocenili za celoživotné dielo a prínos pre šport v obci Helpa certifikátom „Čestný člen ŠK Helpa“. V čase o 10.00 hod. po tom, čo bežci zložili sľub Fair Play, náš vzácny hosť, Tibor Šabo, odštartoval pretek. Na štart sa postavilo 93 pretekárov, ďalších 8 prihlásených sa neregistrovalo. S traťou sa najrýchlejšie popasoval Pavol Gábor s výsledným časom 37:19,82, na druhom mieste skončil Adam Riapoš, čas 38:50,54 a na treťom mieste sa umiestnil Martin Turčin, čas 38:50,73, čo znamená, že druhé a tretie miesto obsadili bežci z Helpy. V ženskej kategórii zvíťazila Jana Martinská s časom 37:39,21, druhé miesto obsadila Martina Jurošová, výsledný čas 43:55,80, a tretie miesto patrí Anne Ogorekovej, čas 44:33,60. Víťazom srdečne gratulujeme, no skutočným víťazom je každý, kto nabral odvahu a postavil sa na štart. Chcem vyjadriť poklonu najmä helpianskym ženám z klubu „Rýchla chôdza“ a „Ihriskové šťastičko“, ktoré podporili myšlienku a prijali našu výzvu. Na všetkých bežcov, ktorí dobehli do cieľa, bola okrem veľkého aplauzu pripravená pamätná medaila. Dokumentovanie akcie zabezpečovalo šesť skvelých fotografov a bežci sa môžu pokočať nielen peknými fotografiami, ale i videom zo štartu. Cieľové video jednotlivých bežcov je bonusom behu. Všetky informácie o behu, výsledkové listiny, fotografie a mnohé iné zaujímavosti o prípravách a priebehu nájdete na našom Facebookovom profile pod názvom Helpianský kros alebo na stránke www.pretekaj.sk – Helpianský kros. Prvý ročník Helpianskeho krosu je už minulosťou. Primárnym cieľom akcie bolo, je a vždy bude vytvoriť príjemnú športovú atmosféru a behom ľudí spájať. V neposlednom rade máme ambíciu Helpu zviditeľniť možno netradične, možno trochu inak ako doteraz a to nielen na regionálnej, ale

i na celoslovenskej úrovni.

Za skvelú atmosféru ďakujeme všetkým pretekárom a divákovi. Za úspešné zorganizovanie patrí veľké poďakovanie najmä mojim skvelým spoluorganizátorom, všetkým tým, ktorí prispeli svojou energiou, ako sú traťoví komisári, zdravotníci, fotografi. Veľké ďakujem patrí vedeniu ŠK Helpa a Futbalovému oddielu, všetkým sponzorom, ktorí jednoznačne prispeli na dobrú vec a skvelú myšlienku. Ďakujeme!

Do budúceho roka je síce ďaleko, ale už dnes vieme, že Helpianský kros bude mať svoje pokračovanie. Ďakujeme a tešíme sa na Vás na ďalšom behu.

Milan Málík

terén s rozličnými typmi povrchov a prírodnými prekážkami. Ocenia ho všetci, ktorí chcú a potrebujú zlepšiť svoju bežeckú formu a zároveň túžia stať sa lepšími bežcami. Ďalším nesporným pozitívom je prostredie, v ktorom sa behá. Lúky, polia či lesy sú balzomom pre dušu, človeka vždy niečo prekvapí, teda nuda a stereotyp nehrozia. Môže si vychutnávať nielen čaro behu, ale aj prírody.

Ako to všetko vlastne vzniklo? Hovorí sa, že „za všetkým hľadá ženu“, no v tomto prípade to určite neplatí. Myšlienka patrí Pavlovi Tkáčikovi a Mariánovi Oravkinovi. Keďže Pavol má skúsenosti z rôznych bežeckých pretekov, ktoré technicky zabezpečuje spolu s manželkou Zuzanou a Marián Oravkin je skvelý bežec, stačilo už len zhromaždiť okolo seba šikovných ľudí a sen sa stal skutočnosťou. Tím doplnila Zuzana Tkáčiková, Lucia Rosiarová, Milan Bošela a Milan Málík. Táto skupina ľudí je a určite vždy aj bude zárukou dôstojného, kvalitného a profesionálneho športového zážitku nielen pre samotných bežcov, ale i pre divákov.

Definitívne rozhodnutie a chuť prišli na sklonku leta, a tak neostávalo nič iné, len sa do toho pustiť. V tíme ďalej

šení 320 metrov s jednou stanicou s občerstvením. Príprava mapky, plagáty, internetové stránky, získané prvé povolenia a pretek začína dostávať reálnu podobu. Ako dátum podujatia sme zvolili začiatok septembra, kedy je počasie ideálne pre beh a kedy pretek nekoliduje s inými akciami. Súťažilo sa v dvoch kategóriách, muži a ženy, čo sa do budúcnosti určite zmení, keďže pre Vás pripravujeme pár prekvapení. Prvý ročník nám ukázal, čo zmeniť, čo vylepšiť, ba dokonca nám ukázal aj negatívnu stranu systému a byrokracie pri zaobstarávaní veľkého počtu povolení, či dokonca obštrukcie jednotlivcov, ktoré nám zásadným spôsobom ohrozili celú akciu. V duchu, čo ťa nezabije to ťa posilní, sme absolvovali neskutočne veľa sedení a diskusií s jediným cieľom, a to zabezpečiť pretek tak, aby sme mali z akcie dobrý pocit, aby sme boli v závere na svoju prácu a na seba navzájom hrdí. Osobitnú pozornosť by som chcel venovať osobe, ktorej som sa rozhodol toto športové podujatie venovať a na čom sme sa všetci jednoznačne zhodli. Štefan Bošela sa celý život venoval športu, aktívne hrával futbal, venoval sa volejbalu a nohejbalu. Štefan mal rád víťazstvá a robil všetko pre to, aby

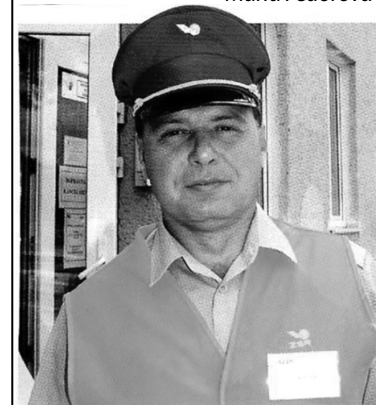
OCENENIE nášho rodáka

Aj keď hľadel smrti do očí, do poslednej chvíle veril v život. Náš rodák Martin Pribylina ako výpravca vlakov v Červenej Skale neskryval strach a zdesenie, ale našiel v sebe vnútornú silu a mužovi, cestujúcemu, ktorý sa ocitol na prahu smrti, pomáhal až do príchodu lekárov. Svoj boj muž, žiaľ, prehral, ale náš Martin sa ho snažil vyslobodiť z pazúr smrti s vypätím síl až do posledného výdychu. Za tento čin dostal najvyššie rezortné vyznamenanie Ministerstva dopravy SR a to Uznanie za záslužný čin.

Martin Pribylina aj v minulosti preukázal, že je človek na pravom mieste, keď svojim okamžitým opatrením zabránil zrážke dvoch súprav vlakov a tým zachránil životy vlakového personálu aj predišiel značným škodám na majetku železníc.

Za svoj ľudský a profesionálny prístup mu určite patrí uznanie aj od div od nás spoluobčanov. Gratulujeme k Uznaniu a prajeme nech sa aj v budúcnosti vždy zachová tak ako doteraz.

Mária Fedorová

Zlatá svadba

50 rokov spoločného života v dobrom i zlom tento rok oslávili tri manželské páry – rodiny Juraj a Elena Tkáčikovci, Ján a Emília Melošovci, Michal a Anna Rusnákovci. V sále obecného úradu 16. 10., dva manželské páry s rodinami privítal starosta obce Peter Hyriak.

Podakovanie za darovanie krvi

Chcem sa úprimne poďakovať všetkým 37 darcom, ktorí prišli dňa 19.10.2016 na OcÚ v Helpe a opäť bezplatne darovali krv. Poďakovanie patrí Národnej transfúznej službe SR v Banskej Bystrici a jej pracovníkom za zrealizovaný mobilný výjazd, za ústretový a profesionálny prístup a tiež pracovníkom Obecného úradu v Helpe za pomoc. Verím, že tradíciu zachováme a vo februári budúceho roku sa nám opäť podarí zrealizovať v poradí už 5. odber krvi v Helpe.

Ďakujem.

Milan Málík

Uvítanie detí do života

16. 10. 2016 sme privítali v sále obecného úradu aj našich najmenších obyvateľov obce, ktorí sa narodili v r. 2015, so svojimi najbližšími.

Ako každý rok, aj tento rok sme rozniesli pozvánky 204 našim obyvateľom, ktorí tento rok oslávili minimálne 75 rokov. Z nich prijalo pozvanie na spoločné posedenie vyše 100 obyvateľov, ktorí strávili popoludnie plné spevu, tanca a milých rozhovorov.

Mesiac úcty k starším

Výpis zo zápisnice z 19. zasadnutia OZ v Helpe, konaného 7. októbra 2016

Na zasadnutí sa zúčastnili všetci 9 poslanci, starosta obce, kontrolórka a pracovníci Úradu. Predložený 13 bodový program bol doplnený o 2 body. Na zasadnutí poslanci

Vzali na vedomie

- kontrolu plnenia uznesení ktoré previedla Ing. Beráková
- žiadosť Pavla Macka o doplnenie osvetlenia na Studničnej ulici
- sťažnosť p. Laukovej, Farská ul. 574, vo veci zatekania dažďovej vody k jej nehnuteľnosti
- informácie k pripravovanému projektu investičnej akcie spoločenskej sály. Prebehla rozprava na zistenie verejnej mienky, či občania stoja o vybudovanie spoločenskej sály, za akých podmienok, načo budú slúžiť, aké budú náklady na realizáciu a následne aj na jej prevádzku. Padol poslanecký návrh na miestne referendum, ďalej na anketu pre občanov, verejné zhromaždenie.
- začiatok realizácie stavby IBV Teplica II.
- výmenu zábradlia pri zdravotnom stredisku
- ukončenie prác na ul. Hronska – doplnenie asfaltu
- sťažnosť na vybudovaný oporný múrik pri garáži Milana Jánošíka na Hlavnej ulici. Bude sa tým zaoberať Stavebný úrad.

Schválili

- žiadosť Alžbety Makovej – otváracie hodiny v predajni potravín ALMA na Krížnej ulici
- prenájom nebytových priestorov pre MMJ Invest s.r.o. pre potreby skladu v Melkovom dome
- opravu schodov v Melkovom dome pre predajňu Potraviny mäso Jána Riapoša
- zámer predaja majetku obce, a to parcely KN 1837/3 na LV 2798 vo výmere m2 pre COOP Jednota
- VZN o nakladaní s odpadom
- Smernicu č. 2/2016 upravujúcu postup verejného obstarávania Obce pri zadávaní zákaziek
- komunitný plán sociálnych služieb na roky 2016-2020
- dodatok z zmluve o dielo 10/2016 na odvodnenie povrchu vozovky a obrubníkov na Hronskej ulici

Rekonštrukcia potrubia Vetva AA-1

- právnu subjektivitu pre Základnú umeleckú školu v Helpe od 1.1.2017
- konsolidovanú výročnú správu za r. 2015
- uzatvorenie zmluvy o dielo s víťazným uchádzačom pre stavbu Autobusová zastávka na Hlavnej ulici
- návrh poslankyne Fedorovej na vypracovanie štúdie parkovej úpravy pre obecné priestory

Neschválili

- žiadosť spoločnosti AG PLAY Bratislava o vydanie súhlasného stanoviska k umiestneniu videohier v prevádzke Krčma, Partizánska ul. 321
- návrh na majetkové vysporiadanie (odpredaj) štátnej cesty I/66 v katastri obce Slovenskej správe ciest
- návrh poslankyne Fedorovej na vypísanie miestneho referenda k plánovanej investičnej akcii spo-

ločenských priestorov v obci

Rôzne

- Poslanec Málík poďakoval všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na úspešnej realizácii športového podujatia Helpiansky kros. Poďakoval rovnako všetkým darcom krvi z akcie Jesennej Kvapky krvi.
- Poslanýňa Hyriaková požiada o častejší odvoz odpadu z cintorína.
- Poslanec Kysucký sa pýtal, či sa niečo robí na hokejovom štadióne a poukázal na problém s rozhlasom.
- Poslanec Babelľa upozornil, že ohňostroje sú povolené len cez oficiálne sviatky a do 22,00 hod.
- Poslanec Mikuláš Kukuľa navrhol pripraviť VZN o zákaze ohňostrojov v obci.

Viac na www.helpa.sk

Výpis spracovala Mária Fedorová

Spolok pre obnovu dediny zorganizoval v našej obci 4. 10. seminár, ktorý bol určený pre starostov, členov obecných zastupiteľstiev a miestnych akčných skupín, aktivistov obce a všetkých nadšencov obnovy dediny, ktorí chcú získať inšpirácie príkladmi dobrej praxe - ako spolupracovať so subjektmi v obci a podporiť vznik nových pracovných príležitostí, ako zdôrazniť a udržiavať tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov, ako zlepšiť svoje životné prostredie a krajinu, ako povzbudiť svojich obyvateľov k aktívnej účasti na rozvoji svojho domova, ako riešiť obnovu infraštruktúry v obci, ako priblížiť snahy obnovy slovenských dedín európskej úrovni.

Semináru sa zúčastnilo takmer 40 účastníkov, z celého Slovenska. Počas dňa mali možnosť zúčastniť sa na kvalitných prezentáciách a taktiež zoznámiť sa s našou obcou – prehliadka prírodného amfiteátra, základnej školy a starej fary s ukážkami našich remesiel, folklóru a kde mohli ochutnať naše miestne špeciality, ktoré im pripravili členovia klubu dôchodcov a DFS Helpančok.

Celoslovenská konferencia Združenia pedagógov škôl s regionálnou výchovou

Základná škola Helpa je členom Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou. Regionálna výchova ako vyučovací predmet i ako prierezová téma je na našej škole aktuálna, ba možno povedať, že sa jej venuje čoraz viac pozornosti. Vďaka

možnostiam, ktoré ponúka Štátny vzdelávací program Slovenskej republiky, sa môžu základné školy v medziach normy orientovať vlastným smerom, vytvoriť si nové vyučovacie predmety a v nich integrovať poznatky z vlastného regiónu. Túto skutočnosť sme v plnej miere využili aj tým spôsobom, že na našej škole vyučujeme regionálnu výchovu ako predmet a zároveň jej prvky vo veľkej miere implementujeme do jednotlivých vyučovacích predmetov. Regionálne zameranie majú aj mnohé záujmové krúžky. Najviac obľúbený je krúžok, na ktorom sa učia žiaci pripravovať tradičné jedlá alebo pieť vianočné oblátky.

Združenie pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou raz ročne uskutočňuje celoslovenskú konferenciu. V piatok, 21. októbra 2016, sa táto významná udalosť uskutočnila v Helpe. Jej program bol postupne realizovaný v penzióne Lucs, na „starej fare“, v kostole Nanebovzatia Panny Márie, na amfiteátri a v Základnej škole. Po prezentácii jednotlivých zúčastnených škôl a pozvaných hostí vystúpila so slávnostným prejavom Mgr. Alena Milanová,

riaditeľka Základnej školy Helpa, ktorá zároveň privítala a predstavila vzácných hostí. Konferenciu poctili svojou účasťou Doc. Ing. Peter Jančura, PhD. z Technickej univerzity vo Zvolene, ktorý vystúpil v oficiálnej časti konferencie s prednáškou

s názvom „Hodnoty krajiny Horehronia“. Prednáška spojená s prezentáciou sa stretla s mimoriadnym ohlasom predovšetkým u horehronských škôl. PhDr. Andrea Jágerová z Podpolianskeho osvetového strediska vo Zvolene oslovila prítomných prednáškou odkrývajúcou históriu a mnohokrát i tajomstvá zvonov pod názvom „Zvony a zvonári“. Doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD. z Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici hovoril o jazykových a literárnych špecifikách regiónu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry. Rozmanité typy slovenských ľudových tancov predstavila Mgr. Tatiana Salajová zo Stredoslovenského osvetového strediska v Banskej Bystrici.

Okrem lektorov pozvanie na konferenciu do rázovitej obce Helpa prijali: Ing. Marián Tkáč, PhD., predseda Matice slovenskej, Doc. RNDr. Katarína Čizmarová a Dr. Miroslava Gašparová, PhD. z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, PhDr. Olga Jorčíková, riaditeľka CPPPaP v Brezne, a mnohí ďalší významní predstavitelia spoločenského života. Skôr ako sa lektori ujali slova, na konferencii vystúpil pán Peter Hyriak, starosta obce Helpa, ktorý hovoril o dejinách i súčasnosti obce Helpa, ako aj o význame práce pedagógov i občanov pre zachovanie vzácného kultúrneho dedičstva. PaedDr. Mária Slosiariková, riaditeľka predsedajúcej školy Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou (zo Základnej školy s materskou školou Juraja Slávika Neresnického Dobrá Niva), certifikovala dve nové základné školy, ktoré splnili podmienky v zmysle stanov združenia. Keďže Dobrá Niva prevzala predsednícku štafetu od Základnej školy Sama Cambela v Slovenskej Ľupči, predstavila plány združenia na ďalšie obdobie a zároveň poďakovala pedagógom zo Slovenskej Ľupče na čele s jej riaditeľom, Mgr. René Kováčikom, za doterajšiu obetavú prácu.

V druhej časti programu celoslovenskej konferencie sa jej účastníci presunuli do priestorov „starej fary“, kde sa Helpania viacerých generácií predstavili v programe „Od Lucii do Viliji“.

Pedagógovia z rôznych kútov Slovenska tu mohli spoznať krásne ľudové piesne a tance, vianočné zvyky a obyčaje a zároveň ochutnať tradičné helpanské jedlo – tlapkance. Šikovní žiaci odetí v krásnych krojoch reprezentovali svoju školu i obec nielen v tancoch a speve, ale aj pri pečení chutných vianočných oblátok. Do tanca hrala ľudová hudba, páralo sa perie, vyrábali šindle, priadky priadli na olovratoch...

Hostia sa mali možnosť presvedčiť, že obec Helpa a jej základná škola majú čo návštevníkom ponúknuť. Napriek nepriaznivému počasiu hostia si prezreli amfiteáter, navštívili kostol Nanebovzatia Panny Márie, kde hosťom poskytol zaujímavý výklad pán dekan ThLic. Vladimír Vojtášák. Účastníkom konferencie bola sprístupnená celá základná škola, a tak si hostia mohli dôkladne prehládnuť všetky triedy i odborné učebne. Hostia mali možnosť vidieť, že naša základná škola vďaka usilovnej, tvorivej a predovšetkým hospodárnej a efektívnej práci vedenia školy, jej pedagogických i nepedagogických zamestnancov, je veľmi dobre vybavená po všetkých stránkach a doslova srší nápadiami, z ktorých si mohli hostia priehŕstím naberať.

Mgr. Alena Milanová,
Mgr. Daniela Čupková

Čítame v histórii:

„Prvá voda z vodovodu v Helpe“

Vodovod v Helpe začali stavať zachytením prameňa v tzv. vyvieracke v r. 1943. Dokončený bol v r. 1946. O tomto pre nás dnes samozrejmom, ale na tú dobu pokrokovom výdobytku pred 70 rokmi píše kronikár pán Július Herchl takto: „Prvá voda z vodovodu išla 21. novembra 1946 z pumpy na Burkovanej. 23. novembra: Ladislav Chlebovec a Ladislav Bielik zamestnanci firmy Rumpel ktorá stavia vodovod v Helpe, dnes od 13. do 19. hod. vykonali prieskum podzemného toku potoka Teplica, ktorý zásobuje helpiansky vodovod. Ich skúsenosti sú tieto:

Od budovy, v ktorej je zachytený prameň, asi 30 m je úzka ale dostatočne schodná chodba. Po 30 m cesty nasleduje sieň 30 m dlhá, 30 m široká a asi 15 m vysoká. Odtiaľ vedie tok potoka doprava a po ceste asi 15 m nasleduje malá sieň asi 10 x 10 x 4 m. Potom nasleduje kľukatá, ťažko schodná chodba. Za ňou dutina 4 m dlhá, 5 m široká a 5 m vysoká, potom ťažko schodná cesta, dlhá, a chodba sa končí skalnou stenou spod ktorej z užšieho otvoru vyviera potok Teplica.

Celá cesta činí podľa odhadu asi 500 m. Asi jednu tretinu cesty treba prekonať plaziac sa. Aby sa cez ťažké miesta normálny muž mohol pretiahnuť, bolo treba odstraňovať vyčnievajúce skaly. Na jednom mieste odstrelom.

24. novembra: Dnes horevúdenú cestu vykonali v čase od 8 do 12 hod. Ladislav Chlebovec, Ladislav Bielik, Imrich Longauer, Jozef Harach a Vojtech Ševc.

25. novembra 1946: Z vodovodu už päť pouličných púmp chrlí vodu.“ Toľko kronika.

podáva Mária Fedorová

Zdroj: Kronika školy 1936 – 1956

Každý z nás sa raz môže ocitnúť v situácii, kedy sa pre svoj vek alebo zdravotný stav nebude môcť sám o seba postarať. Nesebestačnosť je odkázanosť na pomoc iných pri takých činnostiach, ako je stravovanie, hygiena, obliekanie a vyžliekanie, pohyb, orientácia v priestore a liečebný režim.

V takýchto prípadoch, aj v mnohých ďalších situáciách je pre občana miestom prvého kontaktu obec, kde má trvalé bydlisko. Miestna samospráva zabezpečuje sociálne služby buď priamo, čiže vlastnými zamestnancami alebo nepriamo, prostredníctvom neverejných poskytovateľov.

V prvom rade zabezpečuje opatrovanie nevládných občanov priamo v ich domácnosti prostredníctvom opatrovateľskej služby. Opatrovateľky navštevujú seniorov doma v dohodnutom čase a vykonávajú dohľad a pomoc pri sebaobslužbe, pri starostlivosti o domácnosť alebo iné sociálne aktivity, na ktorých sa dohodli.

Ak nie je možné starostlivosť o staršieho člena rodiny, alebo o člena rodiny so zlým zdravotným stavom zabezpečiť v jeho domácom prostredí, obec mu zabezpečí potrebnú starostlivosť, útočisko, podporu a liečbu v jemu vhodnom zariadení poskytujúcom sociálne služby.

Pre mobilných starších občanov alebo pre zdravotne postihnutých ľudí zabezpečuje obec poskytovanie sociálnych služieb v dennom stacionári. Takáto služba je poskytovaná občanom, ktorí žijú v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny a tí im nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť, alebo seniorom, ktorí žijú sami a radi by sa stretávali s ľuďmi, vyplnili si svoj voľný čas, prípadne sa len tak porozprávali pri kávičke alebo čaji. Okrem stravy a pomoci pri základných úkonoch je v stacionári zabezpečovaná aj pracovná terapia a záujmová činnosť. Výhodou umiestnenia v stacionári je kontakt so spoločenským prostredím, podpora sebestačnosti a samostatnosti a zamedzenie spoločenskej izolácie občana.

Ak ste odkázaný na pomoc inej osoby alebo máte vo svojom okolí blízkeho príbuzného, ktorému treba takúto starostlivosť zabezpečiť neváhajte sa so žiadosťou obrátiť na obec.

Ivana Jankurová

K Tebe Matka milostivá...

Helpiansky amfiteáter v septembri otvoril svoje brány trochu netradične. Helpania po prvý raz zorganizovali podujatie, ktoré spája folklór a úctu k Sedembolestnej Panne Márii Patrónke Slovenska s pomocou onkologickým pacientom. Podujatie s názvom K Tebe Matka milostivá sa uskutočnilo vo štvrtok 15.9.2016 v priestoroch helpianskeho amfiteátra a pozvanie naň prijali významní hostia.

Slávnostný koncert otvorili mladé talentované speváčky z Helpy, viacnásobné laureátky Horehronskej valašky s hudobným doprovodom Nikolky Černákovéj. Vystúpenie RoHo - Rómskeho horehronského orchestra pod vedením Miroslava Pokoša nápadito spestril program. Desiat členov orchestra roztlieskalo amfiteáter už po prvých akordoch. Zlatým klincom programu bola Hanka Servická a jej hostia Veronika Bodnáríková, Anička Jakubíková a Temperament Cimbali.

Orchestra pod vedením Michala Oťapku z Podpoľania. Krásne osobné vyznania Hanky, Veroniky a Aničky dojali obecenstvo k slzám, ich nádherné spevy vyvolali pohladenie duše. Skvelú atmosféru dvojhodinového vystúpenia svojim moderátorskými vstupmi vytvoril rodák z Helpy Ján Jankov Šefraník, ktorý bol hlavným

tvorcom a „motorom“ podujatia. Vytrvalý potlesk na záver bol úprimným poďakovaním všetkým účinkujúcim aj darcom. Všetci, ktorí sa tejto nádhernej udalosti v

Helpy zúčastnili na pódiu alebo v hľadisku ukázali, že okrem pozitívneho vzťahu k ľudovým tradíciám citlivo vnímame okolie a ľudí, ktorí našu nezištnú pomoc potrebujú. Výťažok z podujatia bol odovzdaný dňa 23.9.2016 onkologickému oddeleniu bansko-bystrickej nemocnice a výška finančného daru predstavovala 500 EUR. Úprimne ďakujeme divákovi z Helpy a z okolia, ktorí prijali pozvanie organizátorov a veríme, že pozvanie neodmietnu ani v budúcom roku.

Pozvánka na Velkú Vápenicu

Turisti z Helpy usporiadajú v sobotu 31. decembra už 31. ročník turistického Výstupu na Velkú Vápenicu. Začiatok podujatia je o 8.00 hod. na námestí obce. Trasa povedie z námestia cez Jarmočisko - Dolinky - Vyšné poľany do sedla Priehybka, odtiaľ na 1691 m. n.m. V. Vápenicu. Počas prechodu po červenej značke, aj zo samotného vrcholu, za priaznivého počasia nádherné výhľady na všetky strany. Po zápise do výstupovej knihy a po obdržaní účastníckych diplomov návrat po tej istej trase do Helpy. V údolnej stanici lyžiarskeho vleku na Dolinkách občerstvenie, hudba. Každý sa 0,50 €. Turisti zo vzdialenejších regiónov možnosť ubytovania podľa ponúk na webovej stránke Helpy. Organizátori pozývajú všetkých milovníkov zimnej nízkotatranskej prírody. Jozef Pupiš

POLÍCIA UPOZORŇUJE

Domáce násilie je vážnym problémom, ktorý sa vyskytuje vo všetkých vrstvách spoločnosti. **25. november je Medzinárodným dňom boja proti násiliu páchanom na ženách**, ktorým si každoročne pripomínáme dôležitosť tejto problematiky.

Domáce násilie je protiprávne konanie, ktoré z hľadiska závažnosti môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu. Má rôzne formy. Najčastejšie sa vyskytuje vo forme fyzického, psychického, sexuálneho, ekonomického, alebo sociálneho násillia. Násilie môže páchať muž na ženu, žena na mužovi, rodič na dieťať, ale aj dieťa na rodičovi. V týchto prípadoch je dieťa už dospelé a rodič je senior. Pre domáce násilie je charakteristické to, že k nemu dochádza medzi najbližšími osobami a má hlboký dopad na celú rodinu. Pritom páchatel domáceho násillia na verejnosti dokáže kontrolovať svoje správanie, môže mať dobré vzťahy so svojim okolím, na pracovisku môže byť obľúbený. Násilnícky sa chová len v súkromí, takže okolie o jeho agresívnom správaní spravidla ani netuší.

Policijný zbor sa v rámci svojej činnosti stretáva s rôznymi formami domáceho násillia. Často sa však jedná o latentnú kriminalitu, o ktorej sa ani nedozvie, pretože ju obeť alebo iné osoby (napr. príbuzný, svedok, priateľ, spolupracovník a pod.) z rôznych dôvodov neoznámia. Policijný zbor svojou vlastnou činnosťou nedokáže zabrániť páchaniu tejto trestnej činnosti bez spolupráce s obeťami, blízkym okolím obeť, sociálnymi pracovníkmi, pracovníkmi školstva, zdravotníckymi pracovníkmi a pod.

Odporúčania v prípade, že ste sa stali obeťou násillia: prelomte mlčanie a povedzte to niekomu, neobraňujte svojho násilníckeho partnera, násilie neprestane samo, nečakajte až to bude horšie a nezabúdajte, že sú ľudia, ktorí vám môžu pomôcť a podporia vás pri premene vášho života.

Dlhšie znížená viditeľnosť v ranných a večerných hodinách počas zimného obdobia je príčinou zvýšeného počtu dopravných nehôd. V tomto ročnom období si treba uvedomiť, že **vidieť a byť vidieť** je životne dôležité nielen pre vodičov, ale najmä pre chodcov a cyklistov.

Preto žiadame občanov, aby správne zhodnotili konkrétnu situáciu a neprechádzali cez cestu, ak prechod cez ňu nie je bezpečný. Nevstupovali na vozovku, ak nemajú dostatok času na bezpečný prechod, neprechádzali cez cestu na neosvetlených miestach, v zákrutách, ak prichádzajúce vozidlo nie je v dostatočnej vzdialenosti potrebnej pre zastavenie vozidla vodičom, vzhľadom na stav vozovky.

Ďalej vyzývame občanov, aby za zníženej viditeľnosti (v noci, skoro ráno, neskoro večer, za hmly a za dažďa) **používali reflexné prvky viditeľné na sebe**, prípadne reflexný bezpečnostný odev, nakoľko tieto prvky výrazne prispievajú k bezpečnosti chodcov. Pod pojmom „mať na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky“ sa rozumie používať tieto prvky na svojom oblečení, resp. priamo na tele, napr. rôzne reflexné pásky, samolepky a pod. Tieto prvky má mať účastník cestnej premávky umiestnené najmä na strane, ktorá je priľahlá k vozovke.

Chráňme si svoj život. Treba si uvedomiť, že používanie reflexných prvkov zvyšuje viditeľnosť v šere a v tme odrážajú dopadajúce svetlo až na 200 metrov.

Spoločenská kronika

Mesiac august 2016
a september 2016

Jubilanti

70 rokov

Anna Riapošová

Pavel Fiľo

Lukáč Hyriak

Mária Fiľová

Anna Štúberová

75 rokov

Mária Bošeľová

Anna Pribylinová

80. rokov

Rozália Simanová

85 rokov

Mária Ďuricová

90 rokov

Mária Janková

Narodení:

Viktória Samková

Zosnulí:

Mária Mart'ánová – 86 rokov

Margita Balogová – 51 rokov

Sobáše

Kamil Stolárik a Beáta Červienková

Peter Knis a Lucia Macháliková

Dávid Zimmermann a Jana Felejšová

Prihlásených: 5 Odhlásených: 2

Počet obyvateľov k 30.9.2016 bol 2610

Novinky z Helpianskej šatne

Futbalové trávniky sa opäť pomalíčky poberajú na zimný spánok a naše ihrisko taktiež nebude výnimkou. Jesenná časť sezóny sa nezačiatkom chýli ku koncu a my sme sa dočasne usadili na tretej priečke v tabuľke. V lete sa v našom klube udialo pár zmien. Hlavná zmena sa azda udiala na poste hlavného trénera mužov a zároveň aj družstva dorastencov. Chcel by som veľmi vyzdvihnúť prácu nového trénera Romana Chudíka, ktorý je veľmi iniciatívny a snažil sa zveľadiť naše priestory, či už šatne alebo celého areálu ihriska. Tréningové jednotky sú plné zmien a nových vecí, čo určite presvedčilo mnohých hráčov z mužstva mužov a dorastu. Napokon sme to dali najavo mnoho krát skvelou dochádzkou a chuťou na sebe pracovať. Ja osobne si myslím, že tvrdá práca sa začína prejavovať a pokiaľ sa venujeme svojej hre a sme disciplinovaní, sme schopní konkurovať aj mužstvám vyššej kvality. Z domáceho ihriska sme spravili takzvanú „nedobytnú pevnosť“ a doma sme nestatili ani bod. Nedá mi nespomenúť zápas na domácej pôde proti mužstvu z Bravčova, kde sme súperovi absolútne nič

nedovolili, boli sme disciplinovaní a v neposlednom rade koncentrovaní. Súpera sme napokon vo všetkých aspektoch hry prevládali a vyhrali sme v pomere 7:0. Tento zápas pohladil oko nejedného futbalového diváka na Helpu. Myslím, že fanúšikov sme presvedčili a ukázali im, že o ich priazeň stále stojíme a vždy zo seba vyždáme pre nich to najviac, čo v nás je. Bohužiaľ boli aj zápasy, ktoré nás budú hrozne mrziť. Doplatili sme v nich hlavne na nedisciplinovanosť, zostatok sezóny sme tak dohrávali vo veľmi oklieštenej zostave. Za pozornosť určite stoja aj výkony dorasteneckého oddielu. V kádri dorastencov je obrovský potenciál, čo chlapci dokazujú aj výkonomi a v neposlednom rade dobrými výsledkami. Dorastenci sa v tabuľke nachádzajú na peknom 7. Mieste. Hlavnou úlohou mužstva je však pekná, kombinačná hra, čo sa nám aj darí. Máme pred sebou náročnú zimnú prípravu, v ktorej sa budeme snažiť, čo najlepšie pripraviť na jarň časť sezóny. Verím, že bude z našej strany ešte lepšia ako tá jesenná. Tešíme sa na vašu priazeň. Milan Jankov

Čo to je?

borsuk - jazvec, aj kopec medzi Helpou a Pohorelou v Nízkotatranskej časti

klampa - daromnica, neupravená, neporiadna, nešikovná žena

prieloh - pôda, ktorá sa nechávala úhorom, nepooraná

rudaš - dlhá drevená rúčka, asi 1,5 - 2 m, ktorá sa používala na približovanie sena z ťažko dostupných strmých lúk k ceste

zišny - zištný, vypočítavý, prospechársky, majúci na zreteli zisk

chanuka - židovský sviatok, sviatok svetiel

podáva : J. Pupiš